

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
z dnia 2009 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie utworzenia sądów pracy
i sądów ubezpieczeń społecznych

Na podstawie art. 20 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 września 2001 r. w sprawie utworzenia sądów pracy i sądów ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 106, poz. 1161, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) w Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy - Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych – do spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, obejmujący obszar właściwości tego Sądu;”,

b) w pkt 11:

- lit. b i c otrzymują brzmienie:

„b) Wydział Ubezpieczeń Społecznych - do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, obejmujący obszar właściwości Sądów Rejonowych w: Chorzowie, Katowice-Wschód w Katowicach, Katowice-Zachód w Katowicach, Mikołowie, Mysłowicach, Pszczynie i Siemianowicach Śląskich oraz sprawy organów rentowych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Katowicach, Wojewódzkiej Komendy Policji w Katowicach i Wojskowego Biura Emerytalnego w Katowicach,

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 64, poz. 433, Nr 73, poz. 484, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 136, poz. 959, Nr 138, poz. 976, Nr 204, poz. 1482 i Nr 230, poz. 1698, z 2008 r. Nr 41, poz. 251, Nr 223, poz. 1457 i Nr 228, poz. 1507 oraz z 2009 r. Nr 1, poz. 4, Nr 9, poz. 57, Nr 26, poz. 156-157 i Nr 56, poz. 459.

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 84, poz. 762 i Nr 194, poz. 1639, z 2003 r. Nr 110, poz. 1054 i Nr 219, poz. 2166, z 2004 r. Nr 127, poz. 1331, Nr 231, poz. 2325 i Nr 281, poz. 2797, z 2005 r. Nr 62, poz. 556, Nr 112, poz. 948 i Nr 240, poz. 2026, z 2006 r. Nr 135, poz. 959 i Nr 241, poz. 1754, z 2007 r. Nr 50, poz. 339, Nr 155, poz. 1091 i Nr 243, poz. 1796 oraz z 2008 r. Nr 182, poz. 1132 i Nr 234, poz. 1583.

- c) Wydział Ubezpieczeń Społecznych - do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, obejmujący obszar właściwości Sądów Rejonowych w: Będzinie, Bytomiu, Dąbrowie Górniczej, Jaworznie, Sosnowcu i Tychach;”,
- uchyla się lit. d,
- c) pkt 12 otrzymuje brzmienie:
„12) w Sądzie Okręgowym w Kielcach:
a) Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych – do spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w których nazwiska (nazwy) powodów lub ubezpieczonych zaczynają się na litery od A do K,
b) Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych – do spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w których nazwiska (nazwy) powodów lub ubezpieczonych zaczynają się na litery od L do Ź;”,
- d) pkt 34 otrzymuje brzmienie:
„34) w Sądzie Okręgowym w Szczecinie:
a) Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych – do spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w których nazwiska (nazwy) powodów lub ubezpieczonych zaczynają się na litery od A do Ł,
b) Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych – do spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w których nazwiska (nazwy) powodów lub ubezpieczonych zaczynają się na litery od M do Ź;”,
- e) pkt 38 otrzymuje brzmienie:
„38) w Sądzie Okręgowym w Toruniu - Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych – do spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, obejmujący obszar właściwości tego Sądu;”,
- f) pkt 44 otrzymuje brzmienie:
„44) w Sądzie Okręgowym w Zielonej Górze - Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych - do spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, obejmujący obszar właściwości tego Sądu;”;
- 2) w § 3 w ust. 2:
a) w pkt 3:
- lit. a otrzymuje brzmienie:
„a) w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy - Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, do spraw z zakresu prawa pracy, obejmujący obszar właściwości

Sądów Rejonowych w: Bydgoszczy, Nakle n. Notecią, Szubinie i Żninie, oraz do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, obejmujący obszar właściwości Sądów Rejonowych w: Bydgoszczy, Inowrocławiu, Mogilnie, Nakle n. Notecią, Szubinie, Świeciu, Tucholi i Żninie,”

- uchyla się lit. c,

b) pkt 21 otrzymuje brzmienie:

„21) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Opolu:

- a) w Sądzie Rejonowym w Kędzierzynie-Koźlu - Wydział Pracy, do spraw z zakresu prawa pracy, obejmujący obszar właściwości Sądów Rejonowych w Głubczycach i Kędzierzynie-Koźlu,
- b) w Sądzie Rejonowym w Kluczborku - Wydział Pracy, do spraw z zakresu prawa pracy, obejmujący obszar właściwości Sądów Rejonowych w Kluczborku i Oleśnie,
- c) w Sądzie Rejonowym w Opolu - Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, do spraw z zakresu prawa pracy, obejmujący obszar właściwości tego Sądu, oraz do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, obejmujący obszar właściwości Sądów Rejonowych w: Brzegu, Głubczycach, Kędzierzynie-Koźlu, Kluczborku, Nysie, Oleśnie, Opolu, Prudniku i Strzelcach Opolskich;”

c) pkt 33 otrzymuje brzmienie:

„33) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu:

- a) w Sądzie Rejonowym w Mielcu - Wydział Pracy, do spraw z zakresu prawa pracy, obejmujący obszar właściwości Sądów Rejonowych w Kolbuszowej i Mielcu,
- b) w Sądzie Rejonowym w Stalowej Woli - Wydział Pracy, do spraw z zakresu prawa pracy, obejmujący obszar właściwości Sądów Rejonowych w Nisku i Stalowej Woli,
- c) w Sądzie Rejonowym w Tarnobrzegu - Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, do spraw z zakresu prawa pracy, obejmujący obszar właściwości tego Sądu, oraz do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, obejmujący obszar właściwości Sądów Rejonowych w: Kolbuszowej, Mielcu, Nisku, Stalowej Woli i Tarnobrzegu;”

d) pkt 35 otrzymuje brzmienie:

„35) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Toruniu:

- a) w Sądzie Rejonowym w Brodnicy - Wydział Pracy, do spraw z zakresu prawa pracy, obejmujący obszar właściwości Sądów Rejonowych w: Brodnicy, Golubiu-Dobrzyniu i Wąbrzeźnie,
 - b) w Sądzie Rejonowym w Grudziądzu - Wydział Pracy, do spraw z zakresu prawa pracy, obejmujący obszar właściwości Sądów Rejonowych w Chełmnie i Grudziądzu,
 - c) w Sądzie Rejonowym w Toruniu - Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, do spraw z zakresu prawa pracy, obejmujący obszar właściwości tego Sądu, oraz do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, obejmujący obszar właściwości Sądów Rejonowych w: Brodnicy, Chełmnie, Golubiu-Dobrzyniu, Grudziądzu, Toruniu i Wąbrzeźnie;”,
- e) w pkt 37:
- uchyla się lit. a,
 - lit. b otrzymuje brzmienie:
 - „b) w Sądzie Rejonowym we Włocławku - Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, do spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, obejmujący obszar właściwości Sądów Rejonowych w: Aleksandrowie Kujawskim, Lipnie, Radziejowie, Rypinie i Włocławku;”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2009 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Przedmiotowy projekt przygotowany został na podstawie upoważnienia zawartego w art. 20 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – *Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.), która stanowi, że „Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, w drodze rozporządzenia tworzy i znosi sądy oraz ustala ich siedziby i obszary właściwości, jak też może przekazać jednemu sądowi okręgowemu rozpoznawanie spraw z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych z właściwości innego okręgu sądowego z obszaru tej samej apelacji, a jednemu sądowi rejonowemu - rozpoznawanie spraw z zakresu prawa pracy z obszaru właściwości więcej niż jednego spośród sądów rejonowych działających w tym samym okręgu sądowym.”.

W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 września 2001 r. w sprawie *utworzenia sądów pracy i sądów ubezpieczeń społecznych* (Dz. U. Nr 106, poz. 1161, z późn. zm.) wprowadza się zmiany polegające na:

- utworzeniu Wydziałów Pracy i Ubezpieczeń Społecznych - poprzez połączenie Wydziałów Pracy z Wydziałami Ubezpieczeń Społecznych - w Sądach Okręgowych w: Bydgoszczy, Toruniu i Zielonej Górze,
- utworzeniu dwóch Wydziałów Pracy i Ubezpieczeń Społecznych – w miejsce funkcjonujących dotychczas Wydziałów Pracy i Wydziałów Ubezpieczeń Społecznych – w Sądach Okręgowych w Kielcach i Szczecinie,
- likwidacji jednego z trzech Wydziałów Ubezpieczeń Społecznych w Sądzie Okręgowym w Katowicach,
- zniesienie Wydziałów Pracy w Sądach Rejonowych w: Chełmnie, Kolbuszowej, Lipnie, Nisku, Oleśnie, Szubinie i Wąbrzeźnie.

Uzasadnieniem potrzeby dokonania reorganizacji w zakresie funkcjonowania wydziałów pracy i wydziałów ubezpieczeń społecznych w Sądach Okręgowych w: Bydgoszczy, Toruniu i Zielonej Górze jest przede wszystkim znaczny spadek wpływu spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.

W zakresie najważniejszej kategorii spraw pracowniczych „P”, wpływ w skali kraju spadł z 3.511 spraw (I półrocze 2002 r.) do 1.177 spraw (I półrocze 2008 r.), a więc do poziomu 33% wcześniej wskazanego wpływu. Największy spadek wpływu spraw spośród wymienionych na wstępie jednostek odnotował Sąd Okręgowy w Toruniu (do poziomu 9%).

Podobnie, w odniesieniu do spraw odwoławczych „Pa” odnotowano znaczący spadek wpływu z 9.269 spraw (I półrocze 2002 r.) do 4.676 spraw (I półrocze 2008 r.), tj. do poziomu 50% wpływu spraw w I półroczu 2002 r. Z omawianych sądów największy spadek odnotował Sąd Okręgowy w Toruniu ze 188 do 45 spraw (do poziomu 24%).

Także wpływ spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych uległ istotnemu ograniczeniu. W sprawach z repertorium „U” wpływ zmalał z 119.062 spraw (I półrocze 2002 r.) do 76.140 spraw (I półrocze 2008 r.), a więc do poziomu 64% wcześniej wskazanego wpływu. W sprawach odwoławczych „Ua” wpływ spraw uległ zmniejszeniu z 1.451 spraw (I półrocze 2003 r.) do 1.031 spraw (I półrocze 2008 r.), tj. do poziomu 71% wpływu w I półroczu 2003 r. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych największy spadek spośród omawianych jednostek odnotował Sąd Okręgowy w Toruniu (do poziomu 34% w sprawach „U” i do poziomu 23% w sprawach „Ua”).

Wskazanemu spadkowi wpływu spraw w omawianych sądach okręgowych nie towarzyszyły dotychczas odpowiednie działania o charakterze organizacyjnym, a poziom etatyżacji w sprawach z zakresu prawa pracy i z zakresu ubezpieczeń społecznych pozostaje w zasadzie na niezmiennym poziomie.

Utrzymywanie odrębnych wydziałów dla spraw z zakresu prawa pracy oraz dla spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych w Sądach Okręgowych w: Bydgoszczy, Toruniu i Zielonej Górze nie jest zatem uzasadnione tak z powodu zmniejszonego wpływu spraw, jak i nadmiernej etatyżacji tych pionów w porównaniu z innymi pionami orzecznictwymi.

Z uwagi na niewielki wpływ spraw z zakresu prawa pracy nieracjonalne jest funkcjonowanie Wydziałów Pracy w Sądach Okręgowych w Kielcach i Szczecinie. Znaczna liczba spraw ubezpieczeniowych wpływających do wymienionych Sądów uzasadnia natomiast funkcjonowanie dwóch wydziałów pracy i ubezpieczeń społecznych.

Liczba spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych wpływających do Sądu Okręgowego w Katowicach nie uzasadnia potrzeby istnienia w tej jednostce aż trzech Wydziałów Ubezpieczeń Społecznych.

Wniosek w tej sprawie został złożony przez Prezesa Sądu Okręgowego w Katowicach.

Uzasadnieniem dla likwidacji wydziałów pracy w sądach rejonowych jest przede wszystkim niewielki wpływ spraw, który w 2008 r. wynosił (sprawy z repertorium „P”): w Sądzie Rejonowym w Chełmnie – 36 spraw, w Sądzie Rejonowym w Kolbuszowej – 27 spraw, w Sądzie Rejonowym w Lipnie – 84 sprawy, w Sądzie Rejonowym w Nisku – 30 spraw, w Sądzie Rejonowym w Oleśnie – 59 spraw, w Sądzie Rejonowym w Szubinie – 50 spraw i w Sądzie Rejonowym w Wąbrzeźnie – 56 spraw.

W 2008 r. średni wpływ na wydział w kraju to ok. 290 spraw „P”.

Wydziały Pracy (Wydziały Pracy i Ubezpieczeń Społecznych) Sądów Rejonowych w: Brodnicy, Bydgoszczy, Grudziądzu, Kluczborku, Mielcu, Stalowej Woli i Włocławku są przygotowane pod względem lokalowym i kadrowym do przyjęcia dodatkowych spraw

z likwidowanych Wydziałów Pracy - odpowiednio - w: Wąbrzeźnie, Szubinie, Chełmnie, Oleśnie, Kolbuszowej, Nisku i Lipnie.

W skutek omawianej reorganizacji, w racjonalny sposób wykorzystane zostaną możliwości orzecznicze sędziów orzekających dotychczas w sprawach pracowniczych w Sądach Rejonowych w: Chełmnie, Kolbuszowej, Lipnie, Nisku, Oleśnie, Szubinie i Wąbrzeźnie.

Wskazane Wydziały Pracy likwidowane są na wniosek właściwych prezesów sądów okręgowych poparty przez prezesów sądów apelacyjnych.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie.

Projektowane rozporządzenie będzie oddziaływać na uczestników postępowań w sprawach z zakresu prawa pracy i w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

2. Konsultacje.

Przedmiotowy projekt podlega zaopiniowaniu przez Krajową Radę Sądownictwa.

3. Skutki społeczno-gospodarcze oraz finansowe rozporządzenia.

3.1. Wpływ regulacji na dochody i wydatki sektora publicznego oraz źródła finansowania.

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie wywołuje skutków finansowych, gdyż nie prowadzi do wyodrębnienia nowych jednostek organizacyjnych, nie wiąże się także z koniecznością utworzenia dodatkowych stanowisk orzeczniczych i administracyjnych. Wydatki budżetu państwa nie ulegną zatem zwiększeniu.

3.2. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Projekt rozporządzenia nie będzie miał negatywnego wpływu na rynek pracy, gdyż kadra orzecznicza i administracyjna zatrudniona dotychczas w znoszonych wydziałach pracy i wydziałach ubezpieczeń społecznych zasili inne wydziały macierzystych jednostek sądowych.

3.3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o *działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).